

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 16.

V Ljubljani, dné 17. aprila 1897.

Letnik II.

„Slovenski List“ izhaja vsako soboto. — **Naročnina** mu je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Posamične številke se prodajajo po 7 novč. — **Dopisi** pošiljajo naj se uredništvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** naj se pošiljajo upravištvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani, Resljeva cesta štev. 5. — **Oznanila in poslanice** se računajo po ceni navadni v Ljubljani.

Naše vstajenje.

Vstal je! Vstal je mogočni Nazarejec, ki smo menili o njem, da je za vselej ob tla njegova moč! Vstal je! Zastonj so bile vse naše spletke, zastonj podmičenje prič, zastonj obsodba — njegov grob je prazen! — taka tožba je odmevala po prostorni dvorani židovskega sine drija v Jeruzalemu tisto jutro po veliki soboti pred 1864. leti. Vztrepetali so židovski veliki duhovniki in oblastniki, ko so se osvedočili, da je zaničevani, obrekovani, preganjani, na Kalvariji umorjeni Jezus iz Nazareta vstal. Sovražnike Zveličarjeve je obšel strah, izbrana četa njegovih prijateljev pa se je srčno obveselila radostne novice: Vstal je! Z njimi vred se radujemo tudi mi tega najvažnejšega dejstva, na katerem je osnovana naša vera, naša nada.

Ob spominu na vstajenje Gospodnje nam prihaja nehote na misel naše narodno vstajenje.

Minolo 18. stoletje je bilo slovanskim narodom usodno. Drug za drugim so stopali na Kalvarijo. Globoko je bil ponižan češki narod, najboljši njegovi sinovi so jeli že dvomiti nad njegovo bodočnostjo. Razkosana je bila Poljska. Na Labi in Odri so umirali poslednji ostanki nekdanjih mogočnih, v srce sedanje Nemčije se gajočih slovanskih rodov. Stopimo k smrtni postelji jednega izmed slovanskih rodov, pred očimo si narodno smrt Slovanov v sedanjem Lüneburgu, ki so ga nekdanj zvali Slovenijo (Wendland). V začetku 18. stoletja so jim prepovedali nemški oblastniki govoriti slovansko. Nekateri starčki krog Ljuhova in Vostrova so še golčali slovansko, mladina pa že ni hotela govoriti jezika svojih očetov. Zasmehovali so svoj rodni jezik z Nemci vred ter se rogali slo-

vansko govorečim starcem. Duhovnik Hennig bi bil rad proučeval jezik in običaje slovanske, pa dolgo ni mogel najti človeka, ki bi mu bil kaj povedal o tem.

Bali so se, meneč, da jih zato izprašuje, da bi se jim posmehoval. Dolgo je moral iskati, preden je našel nekega kmeta Ivana Jeniškeja iz Klenova, s čegar pomočjo je sestavil svoj glosarij. Parum Šule, ki je bil rodom Slovan z Lüneburškega, priznal je l. 1725., da le s težka govori in piše na rodnem jeziku. Njegov oče in ded sta še dobro govorila slovanski, njegova mlajša sestra še prav malo ume ta jezik, mlajši brat pa že prav nič. Nekateri starčki so govorili tedaj pol slovansko, pol nemško. „Kadar jaz in tri osebe v moji vasi umremo — piše Parum — ne bo nobeden v tem kraju znal, kako se pravi psu po slovansko.“ In tako se je zgodilo. L. 1751. ni bilo nikogar, ki bi bil umel slovansko. V začetku l. 1798. pa je umrl v Kremlinu kmet Varac, ki je neki še znal moliti očenaš v slovanskem jeziku.

Narodna smrt, ki je pokosila polabske Slovane, pretila je tudi našemu narodu. Njegovi sovražniki so si vse prizadejali, da se izbriše iz vrste živih narodov, da se zatare za vselej njegovo staroslavno ime. Že so ga devali v grob, valili so nanj kamen pozabe, pritiskali so nanj tuj nemški in laški pečat, zadovoljno so si meli roke, češ, kmalu vtihne za vselej slovenski glas ob Dravi in Savi, ob Muri in Soči in na bregovih jadranskega morja, kakor je omolknil na severu na dolnji Labi in Odri in na obalah severnega morja, ali zdajci je napočilo jutro našega narodnega vstajenja, jutro, ko se je razlegnil radostni vzklik: „Ilirija, vstan!“ Naš narod je vstal iz tisočletnega mrtvila. Kaj ga je dvignilo?

Ljubezen do našega krasnega, neprecenljivega jezika je bila tista oživilja-joča moč, ki je dvignila slovenski narod iz groba. Ljubezen do slovenščine diha iz vsake vrste, ki jo je napisal buditelj Valentin Vodnik. „Porečeš: čemu mi bo (nauk o slovenskem jeziku)? saj znam po naše govoriti. — Govoriti znaš, ali pravno govoriti in pisati morebiti ne znaš. Nemci, Lah, Francozi dajo svojim otrokom najprej svojo domačo pismenost za prvi uk, dasli znajo nemško, laško, francosko. Zakaj? — zato, ki je treba začeti vse nauke s tisto besedo, katero nas je mati učila.“ (Predgovor „Pismenosti.“) Tako je pisal pred 86. leti tisti slovenski veljak, ki je klical: „Ilirija, vstan!“ Ako hočemo, da bode naše vstajenje trajno, voditi nas mora zlasti izrek Vodnikov. Mirovati ne smemo, dokler naši slovenščini ni zagotovljena ista veljavnost, isto častno mesto, s katerim se ponajajo drugi narodi.

Kaj je dvignilo še naš narod iz groba? Sloga, ljubezen med brati je bil tisti angelj, ki je odvalil kamen od dveri groba. Složni so bili naši prvi buditelji, zato je bilo uspešno njihovo narodno delo. Iz naše ožje domovine je, žal, zginil ta angelj. Žalujoč za njim opazujemo kranjski Slovenci njegovo blagonsno delovanje pri naših obmejnih bratih, veselimo se njegovih uspehov v našem Gorotanu in na Štajarskem, v Istri in v Trstu, radujemo se, da je naposled zjedini goriške Slovence. Ako se skoro ne povrne sloga k nam, vtegnejo propasti kos za kosom vse pridobitve one srečnejše dobe, ko je vladala še med nami bratovska ljubezen.

Polabski Slovani, katerih narodno smrt smo prej v misel vzeli, upirali so se krepko ponemčenju. Še celo proti koncu 17. stoletja niso trpeli med seboj nobenega Nemca. Pregarjali so ga

Babica.

Velikonočna črtica.

Neznatna vasica na robu malega griča. Vse tiho. Priroda počiva nočni mir. Psi, ti verni nočni čuvaji, tudi ti so potihnili. Vse temno, le v jedni kočici te vasice brli mala luč ter odseva skozi okno. V tej hišici je sicer tudi vse mirno, le mal otrok v zibelki ne more spati in babica, katere ljubček je ta malček, bedi skrbno pri njega postelji; sedaj ga dvigne ter mu daje piti, sedaj zopet položi v zibelko tolažeč ga ljubeznivo, kakor more tolažiti le babica svojega vnuka. Mati otroka spi, in naj le spi. Dan na dan se trudi z gospodinjstvom in poljskim delom; nijedno minuto ne počiva in, ako v pozno noč prepusti dete skrbi svoje tašče, kdo naj jej zameri? Saj prepusti svojega otroka dobrim, skrbnim rokam. Pride čas, pridejo leta; čas jej bode zgubančil mehko, polno lice in ona prišla bode na mesto sedanje svoje tašče. Tedaj bode i ona čula, požrtvovalno čula pri svojih vnukih.

Otrok nima nevarne bolezni in umiril se je. Objel ga je sladek spanec. Vse tiho je v izbici. Starka ugasnila je luč ter zlezla za peč. Trudna je, a spati vendar ne more. Z žreblja pripolici snela je velik molek ter jela prebirati debele jagode, a ne da se jej prav moliti. Petelini so že tretjič peli, bliža se jutro velikonočne nedelje. Koliko velikonočnih praznikov preživela

je že starka, veselih in neveselih, in kadar zopet pridejo, veseli se jih znova z nekako otroško radostjo.

Kako srečna bila je tedaj, ko je kot otrok šla z materjo prvič k velikonočnim slavnostim; nove črevlje, novo krilo, piruhi, zeleno polje, zelen gozd, cvetoča drevesa in jasen, topel pomladen dan, kaj hoče še več mlada vesela duša.

In kot mlado dekle, kako se je i takrat veselila velikonočnih praznikov! Cele dneve, cele tedne trudila se je s poljskim in hišnim delom ter pomagala starišem, da se je prihranil marsikateri krajcar za hude čase. Prišli so pa prazniki, čas oddiha, molitve in veselja. Tovarišice iz vasi so se zbrale ter šle skupno v cerkev. Bile so si dobre prijateljice. Morebiti so se na tihem druga drugo zavidale, ako je imela ta ali ona lepše krilo, vender pa to ni kalilo dobrega prijateljstva. Vesele in srečne vračale so se iz cerkve. Marsikatera šegava in poredna beseda se je spregovorila medpotoma z vaškimi mladenci, pa saj tega jim nihče ni zameril. Mlade so bile . . . in tako je bilo takrat, je sedaj in ostane zanaprej, dokler se bode pretakala rdeča kri po naših žilah.

Iz mlade, živahne deklice postala je mlada, skrbna žena. Blagoslov spremljal jo je tudi v novo življenje; poln hlev in polna žitnica, dober mož in cvetoči otroci, kaj hočeš si želeti boljšega. Toda popolna sreča ni lastna našemu življenju. Marsikatero grenko kapljo nam vlije

čas v kupo življenja. Tudi našo babico je zadelo marsikaj bridkega. Očeta in mater, katera je ljubila tako goreče, kakor more ljubiti dober otrok dobre stariše, ta je zgubila kmalu po tem, ko se je preselila na svoje novo sedanje domovanje. Plakala je in grenke solze je lila ob tej trpki izgubi. Čas je posušil solze in še bolj, kakor poprej, oklepala se je v ljubezni svojega moža in vso svojo blagost je izlila v odgojo svojih otrok. Nekdanja veselost in dobrovoljnost vrnila se je zopet v srce, in ko so se vračali velikonočni prazniki, tedaj je poromala z otroci k farni cerkvi, pomolila tu, obiskala tihe grobe svojih starišev in morebiti porosila na skrivaj kako solzico na grobove, a srce potolažilo se je pri pogledu na cvetoče, jasne obraze otrok.

Prišlo je huje. Mož jej je v cvetočih letih umrl. Kako hudo, kako bridko, kako obupno je plakala in vila roke pri pogledu na blede, mrzli obraz pokojnega moža. Da ima srce ta koščena, neusmiljena starka, smrt, usmilila bi se bila obupane žene in osirotelih nedolžnih otrok Kakor bršlin mogočnega drevesa, tako se je oklepala svojega moža v udanosti in ljubezni. Kje naj najde opore sedaj? Bodeli prenesla to brezmejno gorje?

Čas hiti in leči naše rane ob jednem. Velika nenadomestljiva je izguba moža ljubeči ženi, a večja še je ljubezen in skrb do otrok, katerih jasno oko in obraz so neprecenljiv spomin na izgubljenega moža.

toliko časa, dokler se ni umaknil. Če se je kakšen Slovan hotel nemško učiti, karali so ga. In vender so pali. Zakaj se niso mogli ustavljati tujemu navalu? Zato, ker so bili nesložni med seboj in zato, ker niso bili v zvezi z drugimi Slovani.

Zveza s slovanskimi brati — to je našemu maloštevilnemu, tujstvu tako izpostavljenemu narodu neizogibni pogoj, da si ohrani življenje. Jedinstvo s Slovani, ki je bilo do nedavna samo platoniška želja, jelo se je oživetvarjati baš minole dni z osnovanjem „slovanske krščansko-narodne zveze“. Sedanja zveza, združujoča samo 35 slovanskih poslancev, je početek velike slovanske zveze, ki bo strinjala zastopnike vseh 60. odstotkov tostranskega avstrijskega prebivalstva. Kadar se osnuje taka zveza, tedaj bodo vztrepotali naši narodni sovražniki, kakor so vzdrgotali nekdanj ob vstajenju Gospodnjem sovražniki Kristovi, tedaj bo kamen z groba naše narodne propasti za vsekdar odvaljen, tedaj bo zagotovljena trajnost našemu narodnemu uskrsu.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 13. aprila. (Neverojetne govorice!) Mnogo se govori po Ljubljani o dobrodelni akademiji, katero nameravajo prirediti gg. profesorji na korist učeči se mladini srednjošolski s pomočjo ljubljanskih srednješolcev v deželnem gledališču. Kaj čudni glasovi se pa čujejo o načinu prirejanja in o še bolj čudnem — vsporedu. V veselilnem odboru sta baje tudi znana gospoda profesor F. Hintner in K. J. Binder, c. kr. profesor na ljublj. c. kr. višji realki. (NB.: Podpisal je tudi — gotovo ne na škodo „petpercentnim“ kranjskim Nemcem — znani volilni oklic za narodnega kandidata g. Kušarja. Nekaj podatkov o njem ima tudi rajni „Slovan“, lastnina g. Iv. Hribarja in g. dr. Iv. Tavčarja.)

Govori se, da je veselilni odsek vsled malomarnosti slovanskih gg. profesorjev članov vspregel vspored, na katerem je slovenščini odkazano najskromnejše mesto (wird bloss geduldet!), in sicer dvoje revnih pesmij; dočim je nemški prolog in predstava seveda poleg ostalih pevskih točkov tudi — nemška. Govori se v obče, da se imenuje ta igra „Otto der Fröhliche“ — plod c. kr. profesorja Binderja — in je bila bajé določena za Grünovo slavnost. V tej igri nastopijo — kakor se govori — dijaki kot nemški „turnerji“; in seveda bi se moralo zadovoljiti „kosmato“ slovensko uho tudi z običajnimi „heilö!“

Izročam te govorice javnosti, da javno pojasnijo merodajni faktorji, v koliko so te res-

nične. In če je kaj resničnega, naj pristojna ravnateljstva vender pazijo, da se ne bo žalil narodni čut slovenskih dijakov in se ne bo na račun letih povelečevalo nemštvo za dobrodelne namene v — Ljubljani. Slovenski srednješolci — upam — bodo vsekakor toliko odločni, da ne bodo sodelovali pri akademiji, in naj je tudi jedna sama točka nemška, ker k temu jih ne more nihče siliti. Če se pa vsled tega dobrodelna akademija opusti, gotovo ne bo radi tega umrl gladu noben reven slovenski dijak, imel bo pa vsaj čisto vest, da za poln želodec ni prodal svojega narodnega ponosa.

Pravijo, da se hoče ta dobrodelna akademija prirediti na čast g. profesorju Foersterju, znamenemu slovenskemu skladatelju. Prepričan je pa gotovo vsak Slovenec, da bo g. skladatelj kot vrl Slovan — odklonil proslavo, kjer bi se šopirilo nemštvo na stroške slovenskih dijakov.

Odkritosrčna pojasnila bodo gotovo pomirila razburjene stariše slovenskih srednješolcev in vsak zaveden Slovenec bo z veseljem vspregel pojasnila, ako bodo odločilni faktorji dokazali ž njimi, da so te govorice popolnoma neosnovane. Ta dopis sem poslal tudi „Edinosti“ in „Slov. Narodu“.

J. Š. tehnik.

Iz Gorice, dne 10. aprila. (Vstajenje). Ko pridejo te vrstice med slovensko ljudstvo, praznovali bodo kristjanje vesoljnega sveta vstajenje našega Odrašitelja. Nehoté navdihnejo spomini na odrešenje vsega človeštva po Sinu božjem vsako pravo krščansko srce z božanskimi čuti hvaležnosti in čiščenja do Odrašitelja, katerim daje odduška s pozdravom: Kristus voskres! A nehoté vzbujajo v njem ti sveti spomini tudi nade in bojazni ter ga silijo do razmotrivanja onega, kar mu med letom srce teži.

Naravno, da se ozira tudi politik v takih vzvišenih trenutkih na minuloost in na prihodnost, ter da napolnjuje tudi njega srce nade in bojazni. Slovenci v obče, posebno pa še obmejni, gledamo trepetaje v bodočnost, motreči: Ni li še polna mera britkosti, varanj, zaničevanja in teptanja? Ali ne pride tudi za nas še dan političnega vstajenja? Ali bomo še dolgo sužnji, podlaga ptujčevi peti? O da bi bratje v sredini, ki so sedaj lahko gospodarji v svoji hiši, spominjali se onih hudih časov, ko je tudi njim ptujec kruh delil v njihovi hiši ter zahteval od njih še hvaležnosti in pokorščine za to! Da bi se spominjali na one čase, ko jih je ošaben ptujec bičal na njihovem svetu, na lastnih tleh ter še zahteval, da poljubijo bič, s katerim jih je tepel! Ti spomini in oziri na trpeče brate na

meji naj bi v tem vzvišenem času napolnili njihova srca s pravo bratovsko in krščansko ljubeznijo ter jih združili v stisnjen bojni red v varstvo svojih in obrambo pravic njihovih sorodnih bratov, katere lokav, srdit in drzen nasprotnik neusmiljeno tepta, odrekaje jim vsakotere človeške in državne pravice.

Ogledimo si razmere v Primorju. Slovanska večina ima štiri zastopnike v državnem zboru, italijanska manjšina pa 11. Ne bodem tu razpravljati, kako je to prišlo, kakih sredstev se je posluževal nasprotnik, da je prišel do tega uspeha, kako so ga vsi merodajni činitelji podpirali v njegovi nameri; tudi nočem navajati nečuvenga, peklenskega izzivanja in zasramovanja primorskih Slovanov po dovršenem dejanju; omeniti hočem le, s kako lokavostjo se je navidez sedaj potuhnil in zatajil nasprotnik ter s svetlohlinskim obrazom šel na Dunaj, ka-žoč svetu: Branite me pred slovenskim volkom, ki me hoče raztrgati! Doma ne privošči in ne privoli Slovanu niti prvotnih elementov ljudske omike, ljudske šole, dočim se šopiri s svojimi šolami, katere vzdržuje „lega nazionale“, po okoličih, da bi našo mladino odtujil narodu in državi; doma, v Trstu, bobna ponosni in glasoviti Spadoni, da ne pusti Slovenca Nabergoja v mestni zastop, če ga okolica tu li desetkrat izvoli za svojega zastopnika; — a na Dunaju kriče ti krivičneži, da jih Slovani zatirajo. Tu ne trpé ti gospodje, da Slovan govori javno v svojem jeziku; a na Dunaju zahtevajo od vlade, naj jih varuje pred krivičnim Slovanom. Doma ne trpi slovanskega napisa poleg italijanskega pri sodiščih, ki so osnovana za ogromno slovansko večino; doma niso varni poslanci pred zdvijano in nahujskano druhaljo; — a čitajte interpelacijo te gospode, ki jo je stavila v državnem zboru, in prepričate se lahko, s kako smelim, drznim, lokavim nasprotnikom imamo tu opraviti.

Napisal bi debelo knjigo, ako bi hotel opisati vse krivice, katere mora pretrpeti slovansko ljudstvo v Primorju od židovske in liberalne svojati, ki postopa tu brezozirno, tepta naše pravice in blati in skrni naše svetinje, naš jezik, našo vero, naše običaje, naše voditelje in poslance; a če si hoče dati naše ljudstvo po tolikih krivicah in tolikem izzivanju duška z nedolžnim vsklikom: „Živijo Slovenci!“, že morajo vojaške stotnije na noge, da pomagajo krotiti in zapirati te predrzneže? Nadejamo se, da opišejo naši zastopniki te odnose, kakoršni so in kakor zaslužijo, ter dadó italijanskim poslancem odgovor, kakoršnega zaslužijo; gradiva jim ne manjka.

Skrbno je odgojevala svoje otroke. Sreča in blagoslov sta bila v hiši tudi zanaprej. Mnogo so se trudili, da nadomestijo očeta pri delu. Mati in otroci, vse je delalo, in ako tudi niso pozabili na rajnega očeta nikdar, vender so to izgubo prenašali pokorno in udano.

Od tedaj preteklo je mnogo spomladi in marsikatera velika noč. Žena vdova dobila je v hišo sinaho. Dolgo, dolgo se je trudila za hišo in marsikatero gubo v lice je vrezala ta neprestana skrb. Moči jo že popuščajo in čas je, da počije nekoliko, in da bi le mogla in hotela počivati! Vnuk, ta ljubček njen, ta velika radost njena, je nekoliko obolel, in kot skrbna babica ne more si kaj, da bi ne čula pri njega postelji. Hvala Bogu, odleglo mu je, in skrb je bržkone prestana za sedaj. Morebiti zbolí pozneje kdaj, tedaj mu bode pa zopet stregla — ako je ne poneso poprej iz hiše tje, kjer počiva mož, stariši in mnogo znancev.

Ura je ravnokar pet odbila. Zarja vstaja na vshodu. Krasno jutro, krasen dan bode le tošnja velikonočna nedelja, v veliko veselje, starim in mladim. — Veliki zvon pri farni cerkvi naznanja, da je napočil velik praznik. — Babici se zdi, da se danes oglašá zvon bolj veličastno, kakor druge dni; morebiti je pa le njena duša bolj vesela, kdo ve?

Hitro je odpravljena v cerkev in že je na poti. Velik del noči je prebudela, a vender ne čuti tiste utrujenosti, kakor drugekrat. Cerkev se kmalu napolni praznično opravljenega naroda. Vse moli z radostnim, vzvišenim čutom, saj danes

je praznik vstajenja. Orglje glase se veličastno, pevci prepevajo in opevajo veliko zgodbo, ki se je zvršila pred skoraj dvetisoč leti: Kristus je od mrtvih vstal. Aleluja!

Cerkveno opravilo je končano. Narod se vsiplje iz cerkve ter hiti domov. Stariši se morajo posebno podvizati, kajti otroci jih čakajo doma nevstrpno, ker bi radi velikonočnih piruhov. Zvedavo se ozirajo na polni jerbass in radi bi že vedeli, kaj dobrega vse je notri skrito. Le malo potrpljenja še, da oče pridejo iz cerkve, in potem dobi vsak svoj delež. Ej, to vam bode veselje, ko dobi vsak svoje rdeče piruhe. To bodo turčali in sekali vso ljubo nedeljo in še v ponedeljek, če bode kaj ostalo.

Cerkev je skoraj prazna, le naša babica je še zatopljena v molitev. Njej se ne mudi domov, saj sta sin in sinaha prevzela njeno skrb. Stara je že, kmalu jih bode sedemdeset let. Morebiti že letos ošvrevj ne bode več med živimi?! Sedaj je še čas, da pomoli za se, za stariše in moža, sinove in vnuke; koliko časa še, to ve sam Bog.

Ura je že osem in čas je, da gre tudi babica domov. Še en očenaš na grob moža in starišev. Prekopali so jih že nekolikokrat, a ona ve natanko, kje je prostor, ki krije s svojo mrzlo odejo ostanke pokojnih. Opravljeno je tudi to, sedaj pa le brž domov, vnuk gotovo poprašuje po babici: vnuku se toži po babici, a babici po vnuku.

Počasi pobira starka stopinje proti domu. Oh kolikokrat je šla na veliko noč po tej poti ob

slabem in lepem vremenu, vselej pa je navdajala jo nekaka notranja radost in zadovoljnost ta dan. Ni čuda! Leto se mladi ta čas. Vsa priroda vstaja na novo življenje. Drobna trava, zvončki, trobentice, vse se dviga iz zemlje k svobodnemu, radostnemu življenju. Grm žene nov brst in nič več ne sameva, kakor po zimi pod ledeno odejo. Ptički žgole po njegovih vejicah in kmalu bode ta ali oni par si izbral v grmu prostor, kjer se zida drobno gnezdo, nov dom za mladi zarod. In ljudje naj se ne vesele sedaj, in tudi starka naj ne bode radostna pri tem pogledu?! Babice pogled je sicer uprt v bližajoči se konec, a vender živi rada, saj spomin na blaženo, srečno mladost jej vzbuja marsikatero veselje. Zavžita žalost, zavžite bridkosti, prestane so vse. Pozabljena naj bode vsa tuga, le veseli spomini porajajte se v njeni duši.

Ko babica prestopi prag domače hiše, so piruhi že razdeljeni. Družina in otroci, vsak dobil je svoj delež. Tudi najmlajši vnuk je danes zdravejši in mati ga je oblekla v najlepše krilce. Babico pozdravi ta malček z radostnim krikom in z materinega naročaja dviga in steguje ročici po babici ter jej kaže lep rdeč piruh.

„Babica, piruh, babica, piruh!“

Še preobleči se ne utegne naša babica in že mora vzeti dete v naročaj. Rada stori to, saj jej je vnuk vsa radost, vse življenje.

Radujte se, dobri ljudje! Velika noč je tu in spomlad trosi zopet cvetje in zelenje po zemlji.

Y.—

Bode to pa tudi imelo zaželeni uspeh? Neha za nas vendar jedenkrat ta neznosna doba zasramovanja, doba krivic? Dočakamo tudi mi že jedenkrat dan vstajenja?!

Tudi bratom na Koroškem se ne godi mnogo bolje, kakor tudi ne bratom na Spodnjem Štajarskem. Pridejo tudi ti do svojih pravic? Bodo tudi oni praznovali poleg cerkvenega tudi politično vstajenje? — Da bi hotel Bog!

Z Goriškega, dne 12. aprila. Še vedno živimo pod vtisom zadnjih državnozborskih volitev. Posebno poraz v veleposestvu je napravil na goriške Slovence globok vtis, tem bolj, ker so nekateri računili z gotovostjo na zmago. Hladnejši in oddaljeni opazovalci volilnega gibanja v veleposestvu niso nikdar računili na zmago, ker so poznali moči na obeh straneh. Dokler bo v imeniku več laških in nemških veleposestnikov, kakor slovenskih, dotlej naj nihče ne misli na zmago v veleposestvu. Govorilo se je, da se bodo nekateri Lahji zdržali volitve, ker so dali besedo. Čudno se nam zdi, da so naši rodoljubi v mestu tem govoricam verjeli. Tudi Lahji, naseljeni v slovenskih vaseh, so vedno dvomljivi in ni smeti računati, da bodo s Slovenci glasovali. Kar diše, živi in hodi na laški strani, vse se je zaklelo proti Slovencem. Pri takih razmerah in pri sedanjem političnem zistemu na Primorskem je zmaga v veleposestvu nemogoča. Na laški strani je bilo vse na nogah. Hrome, slepe in gluhe, vse so spravili na volišče. Že na predvečer so se zbrali skoraj vsi laški veleposestniki v Gorici, kojim so goriški čifuti pregledovali glasovnice in pooblastila, če so pravilno pisana. Zato se je raznesel glas, da so imeli že na predvečer zagotovljeno večino. Kakor se je pokazalo, je bilo vse resnično. Upajmo, da bodo v nekaterih letih prenehale posebne kurije veleposestnikov, namesto njih stopi splošno volilno pravo. Kakor znamenja kažejo, nismo daleč od tega.

Zanimivejša se nam zdi volitev v peti kuriji. Tu sta si stala nasproti katoliški duhovnik dr. Gr. in profesor dogmatike, in pa liberalec Waiz iz Kormina, načelnik ob enem korminskemu cestnemu odboru. — Ako smo prav slišali, v peti kuriji so bili 4 laški duhovniki volilni možje, ki so volili očitnega liberalca in brezverca, namesto profesorja dogmatike. Tu imamo slučaj in dokaz, kako prav so imeli Slogini pristasi, ki so v jednomer zatrjevali in prepričevali, da je laški duhovščini in sploh vsem takozvanim laškim konservativcem narodnost vse — vera le pretveza. Rad bi pogledal v srce nekaterim znanim slovenskim gospodom v Gorici, ki so nekdanj s tako vnemo zagovarjali laške katoličane, češ, da niso vsi taki, da nekateri so pravični. Koliko hrupa je bilo pred več leti v znanih slovenskih listih zaradi vprašanja, kaj bodi na prvem mestu: vera, ali narodnost. S pretirano in nenaravno gorečnostjo sta oba laška lista vpila in pisala „prima cattolici — e poi nazionalisti“ (poprej katoličani in potem še le narodnjaki). In naši božji volki so jim vse verjeli. Slovenec — je bil celo podpredsednik društvu „circolo cattolico“, ki je mirno gledal volitev v peti kuriji. Ne smemo pozabiti, da so laški katoličani pri vsaki priliki podpisovali znane zaupnice, kadarkoli je šlo proti sedanjemu slovenskemu političnemu vodstvu, češ, prva je vera, potem še le narodnost. Gorje onemu Slovincu, ki ni temu verjel; rekli so mu, da je liberalec. Po tolikih letih in hudih bojih smo vendar prišli do dokaza, da vse pisarenje in zatrjevanje na strani laških katoliških listov ni bilo drugega, kakor golo hinavstvo in farizejstvo. Volitev v peti kuriji ostane nam vekomaj v spominu. Hvala Bogu, da so naši slovenski katoličani prišli do spoznanja! Mnogo let so se pustili od laških katoličanov za nos voditi, skrajni čas je bil, da so se jim oči odprle. Bog daj, da bi za vselej to spoznanje ostalo in da bi skupno in složno sodelovali pri ogromnem delu na slovenskem polju. Upamo, da bo kmalu na celi črti zavladalo medsebojno sporazumljenje in da se odstranijo še zadnje zapreke složnemu delovanju. Prav te dni se snujejo velikanski načrti, to je, trgovsko in obrtno društvo v Gorici. Pri tem društvu bo treba veliko spretnih in zmog-

nih mož. Vsakdo brez razlike strank mora sodelovati, nihče naj se ne umika v tem svetem trenutku. Zadnji dogodki v Gorici povodoma volitve v veleposestvu morajo vzdramiti še tako hladnega človeka. Ker nas laška druhal, katero slovenski denar živi, tako zaničuje, prisiljeni smo vse moči napeti, da pridemo do gospodarske samostojnosti. Kar je živo — na krov!

S Koroškega, 14. aprila. Koroški Slovenci obžalujemo, globoko obžalujemo in obsojamo pogubonosni, ostudni prepričani naših kranjskih Slovencev. Prepričani v narodu še nikoli ni prinesel dobrega sadu in je pomoril že mnogo večje narode, kakor smo mi. Ali naj je res Slovan le jedin, kadar ga Turek tepe? Koliko časa bo še brat bratu skoraj na nož sovražen, in to po nar več zaradi osobne časti in — napuha? Tudi takrat gre se na Kranjskem samo za osebnost, in za trdo glavo. Ljudstvo naše pa pogreša redu, pravega vodstva in — Samovih časov.

Misliti se ne da, kako se more veseliti časniki, kateri nosi ime „Slovenski Narod“, zmage najhujšega sovražnika Slovencev na Koroškem. Ko bi poznala dr. Ivana Tavčarja garda Lemišev govore v deželni zboru koroškem, — tudi strastnega nasprotnika Slovencev na Kranjskem — torej nasprotnika vsega slovenskega naroda, o, gotovo bi pisala, ako ima še kaj narodnega čuta, z vso odločnostjo proti izvolitvi takega moža. Ali se g. dr. Tavčar ne spominja več svojega govora na strelišču leta 1888, ko so bili „Sokoli“ v Ljubljani? Tedaj je rekel: „V naši beli Ljubljani smo potrdem boju potrti nemčurstvo tako, da si ne bo upalo vzdigovati ruse svoje glave in ni več dvoma, da bo v kratkem popolnoma v Gospodu zaspalo“. In danes: „Mi pa pripeljemo „naših“ 300 Nemcev.“ Kakšen značaj je to? Kakšna doslednost? Mi Korošci našega dr. Lemiša dr. Tavčarju radi prepustimo za nameček; bratom na Kranjskem pa svetujemo: Bodite previdni, kakor kače, četudi niste še v nevarnosti, kakor mi na Koroškem in naši srčni bratje v Istri, Trstu in na Goriškem! Dosihtmal kranjski Slovenci še ne poznate takega boja za narodni obstoj, kakor smo ga primorani biti izvenkranjski Slovenci, ker smo manjši po številu, kakor nestrpni in strastni nasprotniki naši. Ne poznate še dosti ošabnosti Nemca in ne krutosti Lahona. Toda gotovo je, da imate „že“ in imate „še“ gnilobo med seboj. Odprite torej oči, da vam jih sovražnik ne stisne — morda z nami vred — na veke! Jedinstvo! Jedinstvo! Jedinstvo! Samo tega nam je Slovanom treba, pa smo narod, pred katerim se bode svet tresel! Slovenci, vam kličejo tedaj: „Nemojte, bračo, Nijemac ne spava!“

S Štajarskega, 14. aprila. Redkokdaj dobivate dopisov izpod mojega peresa. In čuda to ni. Tak sem, kakor vsi Štajarci. — Kranjcev se bojimo in najrajši bi se ločili od njihovega prepira z visokim, debelim zidom. Ako slovenski Štajarci skoro dohitimo Kranjce, je le zasluga naše sloge, ki se je pa pričela malo krhati, ker so nekateri gospodje baje preoblastni, drugi pa prezamerljivi. No pa se bodo že zopet našli, ker so treznejši in delavnejši, nego Vaši gospodje prvaki na Kranjskem, in ker se v načelih ne razločujejo.

Vi pa ste čudni ljudje, Kranjci! Na Dunaju so združeni Vaši poslanci, soglasno so odobrili program slovanske krščansko-narodne zveze, g. Šuklje je celo predlagal predsednikom zveze — g. Šušteršiča, a kljub temu noče uplivati dunajska sloga na kranjski preprič. Na Kranjskem se bajè grè za načela, na Dunaju pa ne! In teh „načel“, t. j. kranjskega prepira, ne bi hoteli žrtvovati, kakor piše „Narod“, nikomur na ljubo! Torej to se pravi, kaj ste nam mari Štajarci, Korošci, Primorci, Vi ste toliko neumni, da imate skupna načela, mi pa jih nočemo imeti, in če tudi ginejo pokrajinski Slovenci.

Med nami izvenkranjskimi Slovenci ne more sedaj biti govora o različnosti načel, ko imamo slovansko krščansko-narodno zvezo. Njen program je naš program, njena načela naša načela. Na podlagi njenih trdnih načel je možna trajna sloga med nami. Tako recite tudi Kranjci — in prišlo bo na podlagi istega programa do zdru-

ženja slovenskih strank v kranjskem deželnem zboru in pri ljubljanskih občinskih volitvah. Moči, ki jih trosite v duhovitih polemikah, pa rabite pri kulturnem delu, da ne bo slovenska večina na Kranjskem zastajala za slovenskimi manjšinami po drugih deželah. Pokažite nam, da Vas Vaši nemški prijatelji niso še popolnoma omamili, in da Vam niso iztrgali iz src vse ljubezni in vsega spoštovanja do svetih idealov slovenskega naroda. Brez idealov pač ni prepričanja, brez prepričanja ni vstrajnega, uspešnega dela. Slovenci pa moramo še mnogo delati, zato vrnite se vsi k nepokvarjenemu narodnemu programu, k narodnemu delu, k slovanski odločnosti. Po veliki noči pričakujemo ugodnih vestij iz — oživljene Ljubljane! Živela slovenska jedinstvo, proč z nemškim posredovanjem!

Iz Istre, dne 10. aprila. „Exegi monumentum aere perennius“ — učinil sem spomenik, ki je trajnejši od medi. Te besede, ki jih je zapisal stari, klasični Latinec, morejo zdaj radostno spregovoriti dalekogledni poslanci naši, ustrojivši divno slovansko krščansko zvezo v parlamentu. Dolgo se je peklo in kuhalo in mešalo — parturiebant montes — no ipak, porodila se je sveta hči nebeška — Sloga. In veš, dragi moj „Slovenski List“, tudi ti imaš le-tu — ne da bi Te oholo hvalil — svoje nepobitne zasluge. Hvala Bogu za jedinstvo, za katero se trudimo!

A, kaj zdaj? O, ljubček, polno dela! Najprej kam čemo upreti svoje oči? Nekaj časa mi že hodi po glavi, da naše stremljenje se mora osredotočiti na neki važni konkretni točki. Tuji sodniki vidijo laže pogoške na človeku, kakor dotičnik sam. Nemo judex in propria causa. Tako vidimo, da so nekako zašli — opróstitute bratje, da govorimo iskreno — da so zašli goreči — a čemo verovati, da dobromisleči „Slovenčevci“, a še bolj „Narodovci“. Prvi so pozitivni, a v načinu preostri, drugi nekoliko negativni, a znabiti bolj iz nagajivosti, kot iz slabe volje. To je misel obmejnih Slovencev. „Slovenski List“ pa se otresi napak obeh strank in postani vrlo glasilo krščanskega, narodnočutečega posvetnega razumnštva!

Vže zdavnej sem pisal v neki list, da se bojimo strašne ekselence, nemškega Gauča, na tako imenitnem polju šole in omike. In zares, on nam ne peče kolačev za zarod naše bodočnosti. Cela stoletja in celi rodovi so se trudili za nekatere gimnazije — a on nam jih je vzel s potezo peresa, dokler jih ni osramočen nam moral zopet povrniti. Kako mačehinski, posebno z nami, postopa justični minister, ekselencia Gleispach, vedo poslanci, časniki in mi. Za pravice našega jezika skoro pri vseh uradih in v javnem življenju, pri občilih, pri trgovini in gospodarskih koristih našega naroda kričimo in trkamo vže polstoletja po vseh postavodajnih zastopih in po časnikih. Toda skoro zastonj. Torej dajmo s podvojeno močjo v okviru odločne in vztrajne jedinstvi.

Ker smo bili mehki in tako radi prijenljivi, a smo od vseh cislitvanskih narodov najmanj dosegli — še mrvice celjskega napolgimnazija so nam Nemci hoteli vzeti — pa bodimo neizprosni in v tem bolj stalni. Treba nam spremeniti visoke glave v židovskem „regimentu“ na Primorskem, takisto na Koroškem, Štajarskem in — Kranjskem. Znajte najviše ekselence v Beču! mi smo predobro spregledali in še več pretrpeli; ne boste nas več, mi se ne udamo!

Res, da Vam odličnim zastopnikom našim na Dunaju, ne moremo zapovedovati, a ker smo Vas izmed tolike množice ljudstva izbrali kot svoje vodilce in branitelje, zato čujte želje ljudstva svojega. Le prevečkrat bo prilika za ločitev, a radi vzvišenega smotra — blaginje naroda, ne posameznika, vstrajajte tamkaj gori jedini, ko bi Vam šle tudi nekatere misli in težnje navskriž. Glejte, celo Italijani so v jednom klubu, dasi sede tam katoliški svečeniki poleg frama-sona dr. Bartolija. Predraga je bila cena, s katero so delali naši sovragi, zlasti na Primorskem, svoje — ne morem drugače reči — proketo sleparske volitve. Zato so tožbe proti njim! Uprite se zato, ker morajo vsekakor uničene

biti te krivične volitve. To je conditio sine qua za našo podporo drugim. Kako pak, da v kranjskem deželnem zboru, in če bi se dalo še kje, bi se tudi morali slovenski poslanci potegniti v okviru zakona in skupnosti za pokrajne sorojake. Kaj li niso i tevtonski, ne samo poslanci, nego i zasebniki, strašno ropotali za svoje „za tirane“ Nemce (!) v Celju? Sploh:

»Delajmo, ker nam resnobni so dnovi,
A delo in trud naj nebo blagoslovi.« (Gregorčič.)

Politiški pregled.

Državnozborna večina. Dalmatinski poslanec Biankini, ki izdaja „Narodni List“, stoji na stališču zdravega radikalizma. V njegovem glasilu se čita v pismu z Dunaja: Večina v zbornici obstoji iz Poljakov, Čehov, Hrvatov, Slovencev, Rusov in Nemcev katol. ljudske stranke. Večina teh zastopnikov pa ni pri volji, delati usluge nobeni vladi, katera bi se ne ozirala na njihove zahteve. Prav mogoče je tedaj, da se bode Badeni zmotil v svojih računih. Hrvatje in Slovenci bodo podpirali Badenijevo vladno le tedaj, ako bode zaslužila.

Socializem na Hrvaškem. Socialna ideja dobiva tal tudi na Hrvaškem v krščanski in nekrščanski t. j. socialno-demokratski struji. Prvo zastopa list „Hrvatski Radnik“, ki je glasilo hrvaškega delavskega kluba v Zagrebu, in drugo list „Sloboda“. Vlada poskuša udušiti socialno-demokratsko gibanje in je zaprla v Mitrovici njihovega vodjo Ancelna. Vsi hrvaški narodni listi svaré ljudi, da naj se ne oklepajo socialnih demokratov in ne dajo slepiti se po njihovih brezmiselnih obetih. Prošli teden so socialisti poskušali napraviti demonstracijo v Zagrebu, ker je bil zaplenjen list „Sloboda“, a se jim ni posrečilo. Odbor krščanskih socialistov je sklenil, da napravi o binkošti v Zagrebu shod hrvaških delavcev, da se dovrši organizacija.

Ruska vlada je prepovedala društvom za prirejanje poljudnih predavanj nadaljni obstoj in vršitev stavljenih si naloge. Tako zvana ljudska izobraževalna društva so v Rusiji že od nekdaj pod strogim ministerskim nadzorstvom, kar vlada motivira s tem, da so taka društva ognjišča za agitatorje proti sedaj obstoječemu državnemu redu. Društva za prirejanje poljudnih predavanj v narodu se doslej ta odredba ni tikala, bila so izvzeta, a najnovejši ukaz se je raztegnil i na ta društva. Prirejati predavanja bode odslej dovoljeno le osebam, ki so v državni, ali cerkveni službi. Svobodomiselni krogi so jako ogorčeni in odločno zahtevajo preklic prepovedi, ki je po njih mnenju uspeh prizadevanja svete sinode.

Rumuni so dobili novo ministerstvo, ki je po svoji sestavi, kakor prejšnje, liberalno-nacionalno. Prememba ministerstva ne pomenja premembe sistema, ampak le premembo oseb. Prejšnje ministerstvo Avrelanovo je bilo jedva dobrih pet mesecev na krmilu — od novembra minolega leta — in se je moralo umakniti zbog razpora in osebnih spletk v lastni stranki. Sedanjemu ministerstvu predseduje znani in nadarjeni Sturdza, ki si je pridržal tudi vnanje zadeve. Ostali ministri so: Ferekydes za notranje zadeve, Stolojan za poljedelstvo in trgovino, Haret za uk in bogočastje, Brateano za javna dela, Djuvaro za justico, Berendey za vojsko. Politika rumunska se na zunaj ne bo spremenila, ostala bode Avstro-Ogerski prijazna. Novemu kabinetu bodo delale opozicijo razne mlajše stranke.

Predsednik francoske republike Faure potoval bode letošnje poletje v Petrograd, da vrne carju poset. Za to potovanje, ki ni le znak uljudnosti, se vrše velike priprave, večje kakor jih dovoljuje demokratična ljudovlada. Faure spremljal bo predsednik senata, predsednik parlamenta, vnanji in vojni minister. Zadnji vzrok potovanja gotovo ni ta, da se poravnajo nekatere difference, ki so nastale med Francijo in Rusijo od nemirov v iztoku, in da se določi nekaj modus procedendi v slučaju, da se začne grško-turška vojska. Že zaradi postopanja ob krečanskih nemirih odjenjala je francoska vlada večkrat Rusiji na ljubo, ne da bi imela sama kaj od tega. Zato je morala čuti v parlamentu in v časopisju marsikako grenko očitjanje, češ, da ni

Rusiji v drugo, kakor nekaj instrumentum serviens v dosego njenih namenov.

Na iztoku je položaj sila kritičen, vsako uro lahko dojde vest, da se je grško-turška vojska zapričela. Na tesalski meji si stojita sovražni vojski nasproti, obe bojaželjni, le s težavo krotita nadpoveljnika fanatizovano vojstvo. Turška vojska obstaja iz dveh velikih divizij, katerih jedna tabori v Epiru, druga v Tesaliji, loči ji visoko in razrastoeno pogorje, ki je največjega strateškega pomena. Početkom tega tedna vdrla je baje pod vodstvom grških častnikov vstaška četa, broječa nad 3000 mož, v Tesalijo in v Macedonijo, kjer skuša pridobiti ondoto prebivalstvo na svojo stran z besedo in z razširjanjem revolucionarnih spisov. Prišlo je celo do več bojov med ustaši in turško redno vojsko, kateri slednji so bili dokaj srečni. Posrečilo se jim je zasesti važne postojanke med Greveno in Kranijo, tako da je zveza med obema turškima divizijama pretrgana. Ko je turški sultan zvedel o tem napadu, bil je jako razsrjen in je telegrafično zaukazal svojemu nadpoveljniku v Tesaliji, da prekorači mejo, le pomirljive besede ruskega poslanika so ga dovedle do preklica prvega ukaza. Položaj grškega poveljnika princa Konstantina je po poročilu nekaterih listov jako težaven, ker vojska zahteva le boj, ne pa pasivno opazovanje. Tudi v Atenah je narod ves za boj, češ sedaj je čas za uresničenje Velike Grčije, vlada pa si boja ne upa začeti, ker se boji od velevlastij zapretenih posledic za prouzročitelja boja. Velevlasti so sklenile za slučaj vojske, lokalizovati jo, da se ne razširi po ostalem Balkanu. Doslej velevlasti v svojih odredbah in v svojem postopanju niso bile srečne, kdo ve, jeli bodo na Balkanu njih prizadevanja uspešnejša? S Krete ni novih vesti, blokada nima nič pravih uspehov. Vassos se velevlastim le roga: one obračajo, on pa obrne.

Naši zavezniki. Da ima trozveza trohnele noge, se je že večkrat pokazalo. Italijan ni iskren zaveznik. Od Italije ne moremo nič dobrega pričakovati, ako bodo prihajali na površje nam tako sovražni življi, kakor je poslanec Imbriani, ki je pokazal ves svoj srd do Avstrije zadnji teden v italijanski zbornici v Rimu. Brez Trsta in Tridenta, meni ta Iredentovec, Italija ni zedinjena, ne rešena, in tedaj nesrečna. Zato bi bilo treba z vojsko napasti Avstrijo, in ne Grške. „Naše oklopne ladije — je govoril v zbornici, ostro napadajoč ministre — ki so stale toliko denarja, bi ne smele streljati na kreške junake, ampak bi morale vsidrti se pred Puljem in Trstom. Zakaj smo poslali 30 ladij v kreške vode, Nemčija pa samo jedno? Ali zato, ker smo vazali Nemčije? Bodimo rajše sami, kakor da bi bili ubijalci in zločinci, kakor oni gospodje (namreč ministri). Ako pride do vihre svetovne vojske, upam, da naše oklopne ladije ne bodo stale na vzhodu, ampak pred Trstom.“ (Odobranje na levici in na galerijah.) — Taki so naši italijanski prijatelji in zavezniki! Boljša bi bila za Avstrijo zveza z Rusijo, kakor z Italijo.

Državni zbor se snide zopet dne 28. aprila. Na dnevnem redu so razni nujni predlogi, med katerimi je predlog poslanca dr. Šusteršiča glede prenatredbe zakona o dovolitvi triodstotnih posojil za bišne posestnike na Kranjskem in Rusov predlog, o odpravi časniškega kolka.

Domače novice.

Veselo veliko noč vsem slovenskim bratom: prijateljem in nasprotnikom! Iskreno želimo, da bi se uresničile želje goriške „Soče“, ki je za veliko noč napisala Slovincem zlate besede: — „Vse je proti nam! S tem je povedano — vse! Vendar naj te razmere ne motijo veselih velikonočnih praznikov nijednemu Slovincu, pač pa naj si vsakdo v resnih dneh velikega tedna izprašuje vest tudi o narodnih grehih, katere je naredil doslej, in naj trdno sklene, da se za naprej poboljša!“

Obletnica potresa nas spominja strašne Velike noči pred dvema letoma. Vršila se bode tudi letos zaobljubljena procesija ljubljanskega mesta in sicer bode glavna cerkvena slovesnost na prostoru pred uršulinsko cerkvijo, oziroma v tej cerkvi, jutri popoldne ob treh.

Občinske volitve v Ljubljani. Priprave za občinske volitve so se že pričele. Upati je, da se pred volitvijo doseže med slovenskimi strankami tako sporazumljenje, da ne zaigramo zopet bojnega plesa v veselje in na korist našim nemškimi prijateljem. „Narodna stranka“ je že sklicala za vse tri razrede volilne shode, ki se pa niso posebno sijajno obnesli. Udeležba je bila minimalna, gotovo ne brez vzrokov. Bili so časi, ko so se ljudje bolj zanimali za nastope nekaterih narodnih kapacitet ter z veseljem prihitali na shode narodne stranke. Volilni shod za tretji razred je bil v nedeljo dne 11. t. m. v „Narodnem domu“. Zbralo se je kakih 80 volilcev. G. dr. Bleiweis je predlagal v imenu izvrševalnega odbora narodne stranke kandidate za tretji razred gg.: Tostija, Škrjanca in Žitnika, g. Turk pa je v imenu obrtne zveze za Kranjsko predlagal kandidate: gg. Goršeta, Eberla in Ign. Čamernika. Socialni demokrat g. Tuma je govoril za kandidate narodne stranke ter ostro napadal obrtno zvezo za Kranjsko, ker se mu pred meseci ni dala zavleči v socialdemokratsko vodo. Odgovarjala sta mu gg. Turk in Kregar. Živahno pritrjevanje njunim govorom je pričalo, da so na shodu socialni demokratje v manjšini, in da volilcev narodne stranke ni na shodu. Ker sedanji izvrševalni odbor narodne stranke ni imel med navzočnimi nikake zaslombe, se na predlog g. dr. Ivana Tavčarja ni glasovalo, da si je bila večina proti njegovemu predlogu. Tega zanimivega shoda se je udeležilo tudi nekaj naših somišljenikov. „Narod“ psuje volilce, ki na shodu niso bili z g. dr. Bleiweisom in dr. Tavčarjem jednih misli, z „vedno žejnimi elementi“. Ko bi hoteli biti osebni, zavrnil bi „Narodovo“ predbacivanje ne samo s prizori iz zadnjih državnozbornskih volitev, ampak tudi s primerom med žejo in narodnim delom tistih narodnih prvakov, ki drugim očitajo svoje slabosti. — Gospodje okolu „Naroda“ bi bili veseli, ko bi imeli okolu sebe toliko nesebičnih in požrtvovalnih mož, kolikor jih ima „Slovenski List“.

Volilni shod za II. razred je obiskalo samo 21 volilcev in še med temi ni bilo edinosti. Inženirja Komolca, ki je pri glasovanju dobil jeden glas večine, si vendar niso upali proglasiti kandidatom in torej so sklenili, da naj se skliče velikonočni terek še jeden shod.

Kakor pri poprejšnjih volilnih shodih, bila je tudi pri I. volilnem razredu udeležba slaba. Prišlo je 25 volilcev. Ko je dr. vitez Bleiweis, otvoril shod, naznani, da izstopivši odborniki dr. Starč, J. Gogola in J. Velkavrh zopet prevzamejo kandidaturu. Izvrševalni odbor narodne stranke jih priporoča v zopetno izvolitev, kakor tudi kandidaturu g. c. kr. nadinženirja Žužka. Gledé petega kandidata se naj pa volilci zgovore. Dr. Gregorič predlaga: ker sta bila poprejšnja dva shoda zaradi prepiche udeležbe brezuspešna, naj se tudi iz istega vzroka, določitev kandidatov odloži, in naj se skliče takoj po praznikih skupen shod za vse tri razrede, ker ne kaže pri I. razredu postopati drugače, kot v II. in III. Poprej bi pa bilo umestno, korak do zedinjenja tudi doma storiti, kakor so to storili naši državni poslanci. V občinskem svetu potrebujemo delavnih moči. Če se razni kandidati nasvetujejo, zgodi se to zaradi tega, ker so mnenja o sposobnosti kandidatov različna. To se pa poravna najbolje pri skupnem razgovoru zaupnih mož vseh slovenskih strank. V to svrhu predlaga, naj g. dr. vitez Bleiweis povabi nekatere za naš občinski blagor vnete moze na razgovor. Kateri naj bi se vabili, prepušča njegovu taktu. Tako bi se dosegla edinost na znotraj in ugled na zunaj. Občinski svet mora biti tako sestavljen, da so vsi slojevi v njem zastopani. Danes pa nima niti trgovski niti duhovski stan v njem svojih zastopnikov. Ako se dožene sloga, je pripravljen govornik takoj vstopiti v klub. Predno se pa glasuje o predlogu, povpraša predsednika, kako stališče zavzema izvrševalni odbor narodne stranke glede kandidatur g. dvornega svetnika dr. Račiča in g. Bamberg, katera so postavili Nemci, sosebeno z ozirom na zadnjo državnozbornsko volitev. Predsednik odgovori, da bo narodna stranka

nemškima kandidatoma nasprotovala, še bolj energično pa odgovarja g. župan Hribar, kateri naglašja, da se narodna stranka svojemu programu ne bo izneverila. Kranjska je slovenska dežela, Ljubljana slovensko mesto in on (župan) bi moral takoj odložiti svoje dostojanstvo, ako bi se čula v tej dvorani nemška beseda. On je proti dr. Gregoričevemu predlogu, naj se skliče skupen shod, je pa za to, da se za I. razred že danes glasuje. V istem smislu govorili so še gg. dr. Tekavčič, Rohrman in J. Noll. Dr. Gregorič odgovarja, da ne gre meriti shode raznih razredov z raznimi merili. Če je v III. razredu prevladalo pri izvrševalnem odboru mnenje, da ni umestno glasovati, ker je udeležba preslaba, in je bila večina proti predlaganim kandidatom, torej tudi danes ne gre. V interesu sloge prosi naj se sprejme njegov predlog. G. predsednik se pridruži mnenju g. župana, pač pa je pripravljen, posvetovati se o kandidatih II. in III. razreda. Pri glasovanju ni bil dr. Gregoričev predlog sprejet, vsled česar je dr. Gregorič ostavil dvorano in se ni udeležil nadaljnjega glasovanja. Kandidaturi g. dr. Staréta ugovarja g. Štrukelj. Pri glasovanju so bili izvoljeni poprejšnji 3 kandidati in g. nadinženir Žužek in g. Fr. Grošel.

Nemci in Nemškutarji v Ljubljani so se oživili ob toplem solncu nemško-slovenske zveze. V prvem razredu postavijo dva kandidata gg. tiskarja Bamberga in svetnika Račiča. Zakaj samo dva in ne vseh pet? Ali bi pet nemških kandidatov ne imelo istega razmerja glasov, kakoršnega bodeta imela gg. Bamberg in Račič? To uprav diši po kompromisu, po nemško-slovenski zvezi. Ali bodejo morebiti Bamberg in Račiča volili narodni možje namestu dveh svojih mož. Ako je narodna stranka v Ljubljani še narodna in poštena, tedaj naj stopi s slovenskima strankama v Ljubljani v dogovore, da preprečimo morebitno zmago nemškutarstva, ter se ognemo medsebojnemu boju pri letošnjih občinskih volitvah. Slogo prav lahko dosežemo, ako nismo — preoholi. Gospodje pri narodni in katoliško narodni stranki naj umire v velikonočnih praznikih svoje duhove ter najdejo pot k hitremu zbližanju, da po praznikih zapraznijo tudi doma zmago naše skupne slovenske stvari.

O ljubljanskih občinskih volitvah piše „Sl. Gospodar“: „V Ljubljani se pripravljajo na dopolnilne volitve v mestni zastop, toda slovenski volilci se nič kaj ne zanimajo zanje, odkar hodi „narodna“ stranka z Nemškutarji roko v roki. In res je za Slovence vse eno, če zmaga narodna ali nemškutarska stranka, vselej ima Balohov — Schwegel — politične vajeti v rokah. Lepo to pač ni za „narodno stranko“ in nje moževe, ali tudi za nas ob mejah postane to lahko usodopolno: čemu se naj borimo zoper Nemškutarje, če naj pridemo, kedar smo jih premagali, vsled trme glave naših vodij nazadnje zopet njim v roke. To je vredno, da si človek premisli.“

Socijalni demokratje so na ljubljanskih vogalih prilepili rdeče lepake, na katerih svoje somišljenike pozivajo dne 1. majnika v — „Narodni dom“. Kakor smo že v 15. številki poročali, je „Sokol“ prepustil breznarodnjakom svojo dvorano. Živel internacionalni „Narodni dom“! Slovenci, ganite se! Mladočehi dobivajo od vseh strani češke zemlje brzoglavne zaupnice, ker so odločno nastopili proti internacionalni socijalni demokraciji — naši narodni možje, na čelu jim dr. Tavčar in dr. Kušar, pa jej ljubeznivo odpirajo vrata naše narodne hiše, menda zato, ker socijalni demokratje na periferijah skupno z najljutejšimi nasprotniki slovenskega jezika zatirajo naše slovenske brate. Ali ni to narodni škandal?! Dosledno bi sedaj moral „Sokol“ prepuščati svojo telovadnico za zborovanja tudi „Südmarchi“ in „Schulvereinu“.

Furlanska Ljubljana. Da bode s kukavico vred prikukalo proti Ljubljani letošnjo pomlad mnogo furlanskih zidarjev, to smo si mislili. Gledali smo že zadnji dve leti, kako gospod Furlan zida in težak Slovenec mu nosi malto. Ob sebi je umevno, da prvi mora dobivati dobro, drugi pa slabo plačo. Za težaška dela se doslej tujci niso porabljali, ampak prepuščal se je vsaj

ta mali zaslužek domačinom. Zadnji teden je pa kopal cel polk Furlanov po Ljubljani rove za električno razsvetljavo. Dvojno je mogoče: da so domačini že drugod dobili svoje delo in svoj kruh, ali pa, da oddajalci dela prav nič ne gledajo na to, da bi v prvi vrsti dali zaslužka Slovincem. Kako je, gospod župan?

„**Slovenija**“, društvo za brambo narodovih pravic s sedežem v Ljubljani, je bilo te dni razpuščeno, ker že dolgo vrsto let ni kazalo nikake delavnosti. — S „Slovenijo“ je združen lep kos slovenske politične zgodovine. Res značilno je, da je bila „Slovenija“ radi nedelavnosti razpuščena v — sedanjí dobi, ko bi tako zelo potrebovali ognjišča složnemu delovanju. „Slovenija“ je razpuščena v dobi, ko so se pričeli Slovenci bratiti s tisto stranko, proti kateri se je ona tako krepko borila in kateri je vsekavala smrtnih udarcev. Društvo „Slovenija“ je sklicalo slavni vižmarski tabor, katerega se je udeležilo nad 30.000 Slovencev, in ki je „v tej ogromni množini“ — kakor piše tedanji društveni tajnik g. Murnik v svojem poročilu — „osupnil nasprotnike naše tako, da če ravno se je od konca do kraja vršil v mejah postavnih, mirno in v najlepšem redu, brez najmanjšega ugovora dveh cesarskih komisarjev, so ga, ker družega niso mogli, zagrizeni nasprotniki vsacega národnega gibanja, dasi tudi se sami sebe „liberalce“ zmirljajo, razglašali za Pandorino pušico, iz katere so skočila po deželi vsake baže hudodelstva!“ Složni Slovenci so tedaj pod vodstvom društva in očeta Bleiweisa kot jeden mož zahtevali „Zjedinjeno Slovenijo.“ Vsprejel se je predlog društvenika Kreča na občem zboru 27. januarja 1869 l. naj se napravi in pošlje našim državnim poslancem na Dunaj dobro utemeljena spomenica za „Zjedinjeno Slovenijo“, s prošnjo, da jo izroče po okoliščinah in po svoji previdnosti ali državnemu ministerstvu ali zbornici državnih poslancev. „Slovenija“ je z združenimi močmi dosegla národno večino v kranjskem deželnem zboru in v trgovinski in obrtniški zbornici. Veselim srcem se je tedaj zahvaljeval „Slovenijin“ odbor volilec: „Možje slovenski! stali ste dozdaj vselej pri volitvah nepremakljivi stebri domovine naše. Ta lepa jedinstvo, katero občudujejo naši bratje Slovani družih avstrijskih dežel, katera pa zelo grize nasprotnike naše, nam je poroštvo srečnih volitev, ako jih vprihodnje bode treba.“ — Tako je bilo delovanje slovenskih rodoljubov takrat, ko se še niso norčevali iz idealov. Kar je doseženega na polju slovenske politike, priborili so nam naši očetje, delo sedanjih „narodnjakov“ je razdiranje. Zlata doba pozitivnega narodnega dela, vrni se zopet v dežel!

Strokovna šola za lesno obrt v Kočevju je nemška, in ker jo obiskuje mnogo Slovencev iz ribniškega okraja, nemčursk zavod. Učni jezik na njej je izključno nemščina. Ustanovil je to šolo nemški „Schulverein“ in jo doslej podpiral — gotovo ne zastoj! — s 3 200 gl. na leto. Vlada je dodajala na leto po 2.300 gl. in nekaj še trgovinska in obrtniška zbornica v Ljubljani. Ker pa „Schulverein“ hoče svoje tisočake drugod porabljati proti Slovincem, obrnila se je mes. na občina kočevska do vlade s prošnjo, da naj se ta strokovna šola prevzame v državno upravo, kajti „Schulverein“ je ne bode podpiral Minister baron Gautsch, ki Slovincem noče ustanoviti najpotrebnejših šol, je bil za podžavljenje te šole brž pripravljen, ker je nemška. Pognal se je za njo tudi poslanec baron Schweigel v proračunskem odseku državnega zbora. Seveda je tudi osrednja komisija za obrtni pouk bila naglo zadovoljna, da se šola podžavljuje z letom 1898. Vprašanje je dobila tedaj slovenska „trgovinska in obrtniška zbornica v Ljubljani“, če bo v slučaju podžavljenja še podpirala to šolo, in v kateri meri. Nedavno je prišla stvar v sejo. Odsekov poročevalec, Nemec Baumgartner, je predlagal, da naj se šola podpira kakor doslej. Po pravici je pripomnil zbornični svetnik Josip Lenarčič, da naj naučna uprava sama nosi stroške, če jej je na obstoju šole ležeče, zbornici je izpolniti mnogo drugih važnih nalog, katerih izvedba je spojena z denarnimi žrtvami. (Ustanoviti n. pr. slovensko zidarsko

šolo, da ne bodo Italijani vedno odnašali vsega denarja iz dežele. — Pripomnja uredništva.) Za Baumgartnerjev predlog sta se pa potegnili zbornični svetnik Josip Kušar (!) in tajnik Ivan Murnik (!). Poslednji je poudarjal, da morajo za vse strokovne šole prispevati lokalni faktorji, dežela, trgovinska in obrtniška zbornica in občina. To neresnico so tajniku zbrani svetniki verjeli in Lenarčičev predlog odklonili. — Vse to je poročal 12. t. m. „Slovenski Narod“ kot narodno-gospodarsko stvar in niti besedice ni imel proti takemu narodnemu gospodarstvu. Umevno je, da ne, ker je postal glasilo zveze med „Narodovci“ in Nemčurji. Umevno je tudi, da je narodni državni poslanec Kušar, „iz hvaležnosti“ potegnil se za šolo, ustanovljeno od nemškega „Schulvereina“. Neumevno pa je, da g. Murnik, nekdanji tajnik političnega društva „Slovenije“, pozablja na Slovence, in da ta stari zbornični tajnik ne ve, ali noče vedeti, da je v Avstriji mnogo c. kr. strokovnih šol, katerih ne podpirajo niti dežela, niti trgovinska in obrtniška zbornica, niti občina. Sklep trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani bi se bil moral glasiti tako: 1) Dokler vlada ne podžavljuje šol družbe sv. Cirila in Metoda, naj pusti tudi kočevsko šolo, da jo vzdržuje „Schulverein“ sam. 2) Ako se že podžavljuje kočevska šola, naj se poskrbi, da se bodo vsaj njeni slovenski učenci naučili tehnične terminologije v svojem jeziku. — Opozarjamo na to zadevo naše gospode državne poslance!

Nemški „Turnverein“ in profesor Binder. Odkar obstoji nemško-slovenska zveza na Kranjskem, vlada v našem narodnem časopisju velika tišina o vsem, kar se protiaavstrijskega in protislovenskega godi v nemških krogih. Ljubljanski „Turnverein“ nudi slovenskim listom toliko snovi, da lahko popišejo več, nego je časih o njem in njegovem podpredsedniku popisal bivši „Slovenski Narod“. Pod protektoratom g. profesorja Binderja se je v društvu razvilo najstrastnejše prusofilstvo in neizkušeni Binderjevi gojenci terorizirajo poštene Nemce, ki še kaj avstrijski čutijo, z vsemi sredstvi, tudi s — klobutami. Opozicijo tvori nekaj gospodov iz trgovine, a ta opozicija je tako mila, da jih Binderjevi ljudje smeje brez vseh zlih nasledkov obkladati z najljubeznivejšimi priimki. Gospodje imajo pač svoje mnenje o časti. V sobi nesmrtnega Jahna se opozicijo klobuta, ako noče peti na avstrijskih tleh — Bismarckove pesmi, kajti g. Binder je izdal parolo: „Wer nicht das Bismarcklied singt ist ein Schuft!“ Uprav zadnje dni, zgodil se je v društvu sličen slučaj. Ta gospod torej prav pošteno izrablja tisto dvojno mero, s katero se v Avstriji merijo nastopi nemških in slovanskih profesorjev. V naše uredništvo je došlo toliko kričečih dejstev, da bomo g. Binderju o priliki še pojasnjevali, kako stališče mora odslej zavzeti med Avstrijci in Slovenci. Slovenskim profesorjem so ozko začrtane meje, nemški pa smejo plavati preko teh v blaženi „Alldeutschland“. In zakaj bi bil baš profesor Binder izjema vseh izjem! Kaj bi dejal nepristranski baron Hein, ko bi oklic kake neljube mu slovenske stranke — recimo krščanskosocijalne — podpisal kak slovenski profesor, in če bi isti slovenski profesor bil toliko predrzen, prevzeti mesto podstaroste „Sokola“? G. Binder naj uvidi, da z dosedanjim rogoviljenjem ne bo šlo dalje, in postane naj malo bolj pohleven, kakor se Nemcem spodobí na slovenski zemlji!

Nekaj o razmerah na ljubljanskih srednjih šolah. Narodna zavest peša, g. urednik, zatrljali ste že večkrat. V istini, dokazov je le preveč. Smelo trdim, ako pogledam dogodke zadnjih dni in tednov, da se mi zdi, kakor da smo se borili — za druge; v svoji skromnosti vprašujem se: Ali je zato porabil Slovenec tolikanj svojih močij ter toliko krvi, da mu uživa sado ve Nemec? Veliko skelečih, odprtih ran odkrili ste že, g. urednik, na našem narodnem telesu, a jedne se še do zdaj nihče ni dotaknil, dasi je huda.

V Ljubljani je že tri mesece javna tajnost, da obstoja med nemškimi gimnazijalci in realci nekaj „Bismarckvereina“, kateremu duša je sloviti, za slovenske dijake siloviti profesor B. Čuje se, da ima to društvo namen, vzbujati

ter gojiti med člani nemškodijaško vzajemnost in „jednakost“, nemško-nacionalno mišljenje pa... kroge! Dalje se čuje, vzlasti iz dijaških krogov, da ima to društvo — imena njegovega nisem mogel poizvedeti — svoje stalne prostore nekje na Viču, da visi v sobi, kjer se shajajo ljubljanski urgermančki s svojo profesor-kolovodjo, Bismarckova slika, koja venčajo, pa pijejo ter pojejo... in družega nič. Predsednik društvu je baje neki T., sedmošolec ljubljanskega gimnazija.

Take in jednake stvari govore se po mestu vedno, povsod, v vseh krogih; radovedni smo pa, ali ravnateljstva res o tem niso ničesar čula? Pa vender nimajo ti dečki celo dovoljenja od slavnih direktij, da so smeli ustanoviti tako protiaustrijsko društvo? No, dandanes je pač vse mogoče, mislil sem si, a prepričal sem se kmalu sam, da to ni mogoče. Vse se jim slednjič lahko dovoli, to pa ne, da bi nastopali z nemškimi trakovi v kazinski-kavarni. Kje smo?

Zdaj si pa mislite, kaj bi se zgodilo, da se kaj takega dogaja v Celju ali Mariboru med slovenskimi dijaki! Pa kaj, preudari, kaka usoda doletela bi slovenske dijake v Ljubljani, da jih zaloti profesor samo enkrat v kavarni! Dovolj imamo vzgledov, dovolj izgubljenih eksistenc, ki imajo svoje izključenje iz šole ter vse svoje trpljenje pripisati jednemu samemu krogu, jedni sami besedi... Koliko slovenskih profesorjev je bilo že v disciplinarnih preiskavah radi malenkosti!

Da, gospod prof. B.! Der Mann ist gross! O Rusih in Poljakih predava jedva dve uri... Kadar se pa njegovi pomilovanja vredni dijaki uče Češko, zapomniti si morajo do pičice, kje ima der „berühmte Schönerer“ svoja posestva! Na Dunaju bi slovenski tehniki vedeli marsikaj povedati, kako jih je g. profesor pred par leti pregovarjal ter nad njimi izgubil dokaj dragocenega časa, dokazujoč jim, da so Nemci, ter navdušujoč jih za nemštvo...

Ako pomislimo, da je torej nemškim dijakom vse dovoljeno ali vse spregledano, pa na drugi strani preudarimo, da slovenskim dijakom niti ni dovoljeno, telovaditi pri „Sokolu“ — nemškim menda pač pri „Turnverein“, — reči moramo: pravica kje si? Ako pa „Slovenec“ vzame v pošttev navedena fakta, potem bo pač preklical svojo trditev, da ne verjame, da bo name-ravana akademija srednješolska povse nemškega vsporeda. (Glej „Slovenec“ z dne 13. aprila.)

Na vsak način pa prosimo merodajne faktorje, da se pobrinejo za to stvar, sicer bi morali nepoklicani storiti odločen korak — und es würde krachen! Jurist.

„Slovenski Narod“ trdi v članku zadnje sredo, da je „narodno odločen, za svobodo in kulturni napredek navdušen dnevnik“. Mi bi radi videli, da bi to bilo res, a sedaj še ni res. Ko je baron Schwegel ta „Narodov“ članek bral, se je ironično smejal. — Drugi dan je pa objavil sklep svojih „cerkovniških možganov“, da se z „Slovenskim Listom“ ne bode več pečal. Žal, da se mi moramo z njim pečati, ker njegovi pristaši uganjajo „bedarije“, ovirajoče zaželeno slogo med Slovenci.

Češki turisti so se peljali mimo Ljubljane v sredo jutraj ob 3. uri 57 minut. Dasi ni noben ljubljanski dnevnik opozarjal na dohod bratov Čehov, je bil vender pripravljen slovesen sprejem, ki je pa odpal radi zgodnje ure. Ljubljanski župan g. Hribar je izletnikom brzojavil v Glandorf ter jih pozdravil v imenu mesta. „Slovensko planinsko društvo“ pa jim je poslalo svoj planinski pozdrav na Reko.

„Glas Naroda“, list slovenskih delavcev v Ameriki, piše o „Slovenskem Listu“: „Slovenski list“, izhajajoč v Ljubljani, se zelo zanima za ameriške Slovence in je v poslednji številki prinesel naše namere za dobro slovensko šolo. Zelo nas veseli, da se nas onkraj velikega oceana spominjajo in našim domačinom naznanjajo naše gibanje in prizadevanje“.

Ljubljanski črevljarji dobe, kakor se nam zatrjuje, židovskega konkurenta. V Ljubljano pride židovska tvrdka, ki bo delala s precejšnjim aparatom ter uničevala domače črevljarje. Ljubljanci pač ne bodo nosili svojih denarjev v

židov žep in naj ima žid tudi — slovenske posredovalce. Vsi ljubljanski črevljarji naj se združno organizujejo in s skupno prodajalnico naj napovedo židu vojsko.

Pri „Katoliškem Domu“ na Turjaškem trgu v Ljubljani se je vzdal dne 12. aprila t. l. vogelni kamen. „Narodni“ dom že imamo, „Katoliški“ bode letos gotov. V sredi med obema sezidajmo Slovenci, ki smo narodni in katoliški, še „Slovenski dom“ in kmalu bodeta oba stranska prazna.

Restavracijo na južnem kolodvoru g. Hafner kaj spretno vodi ter skrbi, da zadošča najsmelejšim zahtevam. G. Hafner naj preskrbi še nekaj slovenščine zmernih natakarev, pa bo njegova restavracija res popolna!

Mitnica na dunajski cesti. Došle so nam pritožbe, da na semajni dan v sredo ni bilo na tej mitnici uradnikov o pravem času v uradu. Ljudje zgubljajo radi nerednosti gospodov uradnikov mnogo časa. Ako so pritožbe opravljene, prosimo g. župana, da v tem slučaju ravno tako energično postopa, kakor v sličnih slučajih na magistratu.

Zopet napredek. V izložbi g. Kollmana na mestnem trgu so razpostavljene krasne akvarelne fotografije, delo domačega fotografa g. Davorina Rovška v Ljubljani. To so menda prve akvarelne slike, ki jih je izdelal slovenski fotograf! Skoro razstavi g. Rovšek poleg dosedanjih: „veslaric“ in ljubke „Slovenije“ še nekaj sličnih proizvodov svoje spretnosti roke. Ko bi g. Rovšek razstavil občinstvu samo jedno akvarelno sliko, bilo bi dovolj povoda za vsacega, ki ima količjak umetniškega razumevanja, da podpira o vsaki priliki procvit odličnega domačega fotografskega zavoda. Ali bi ne bilo sramotno za ljubljanske Slovence, ako bi ne mogli vzdržati mnogo obetajočega svojega zavoda, ko imajo tukajšnji nemški in židovski fotografi polne roke dela?!

Celjski „Sokol“ bode priredil o binkoštih velikansko slavnost. Pod milim nebom bode sv. maša in potem se bode blagoslovila krasna, nova sokolska zastava. Udeležila se bodeta slavnosti korporativno ljubljanski in hrvaški „Sokol“ ter po zastopnikih skoro vsa slovenska sokolska društva. Nekdaj slovensko Celje še ni in ne sme biti izgubljeno! — Čujemo, da so nastale glede slavnosti te dni neke zapreke ter se slavnost preloži skoro gotovo na poznejši čas.

Glasilo koroških Nemškutarjev prične, kakor naznanja „Bauernzeitung“, skoro izhajati. S „Kmetiskim listom“, kakor bo novemu lističu ime, naj bi se koroški Slovenci lovili v nemške mreže. Slovenci, da se to ne zgodi in da se nemške mreže raztrgajo, podpirajte in razširjajte vrli „Mir“!

Italijanska strast. Nekaterim italijanskim tvrdkam v Trstu ni dovolj, da so pri volitvi za peto skupino z nečuvenim nasiljem vplivale na slovenske delavce. Po volitvi pokazali so tržaški Lahoni, da Slovincem sploh ne pripoznajo pravice živeti. Na najkrutejši način so pričeli ravnati s slovenskimi delavci ne samo laški trgovci, ampak tudi tržaški magistrat. Iz mestne plinarne tržaške pode brez vzroka pridne slovenske delavce ter jih nadomeščajo z Italijani od onkraj luže. Tu bi bil skrajni čas, da merodajni krogi posežejo vmes in da zaprečijo stradanje avstrijskih državljanov, ki žive v Trstu že več let s svojimi družinami.

Železniške zadeve. Železniški minister vitez Guttenberg namerava zmanjšati promet za blago v nedeljah in večjih praznikih. Dne 22. t. m. se bodo o tem posvetovali v ministerstvu zastopniki železniških uprav. Železničarjem prav iz srca privoščimo v nedeljah in praznikih pokoja, da bodo vsaj takrat mogli pobrigati se za svoje družine in za svojega Boga. — S 1. majnikom se bode na ukaz železniškega ministerstva pri nekaterih brzovlakih na državnih železnicah uvedel tretji razred. Tega bodo veseli naši Gorenjci, ki kmalu dobijo brzovlak, kateri najbrž ne bo, kakor so se bali, brez tretjega razreda. Skoro dobimo tudi električno razsvetljavo v železničnih vozeh.

Za „Slovenski List“ so darovali T. Z. v L. 8 gld. J. P. v K. 40 kr. Slavoljub iz Istre 3 gld.

z željo, da se list razširi. Ljubljanci nabraja v veseli družbi 5 gld. V deveti številki t. l. izkazano 411 gld 64 kr. Skupaj 428 gld. 4 kr. Somišljeniki! Posnemajte darovalce, zahtevajte „Slovenski List“ po gostilnicah in kavarnah! Pridobivajte novih naročnikov!

Slovanski svet.

Za vsprejem našega cesarja delajo se na Ruskem velike priprave. Nadejamo se, da bode ta pohod koristen avstrijskim Slovanom.

Izlet čeških turistov v Sarajevo. Češki turisti, ki so šli na Ljubljano in Reko v Dalmacijo, obiščejo tudi Sarajevo. Mestno zastopstvo jih bode korporativno pozdravilo. Nekateri člani mestnega odbora pojdejo gostom celo do Metkoviča nasproti in jim bodo na vsi poti skozi Hercegovino in Bosno razkazovali krajevne lepote in znamenitosti. Mimo Ljubljane so šli Čehi po noči in niso mogli videti razdrtih hiš in še bolj razdrtega naroda. Ljubljane se baje slovanski bratje sploh ogibljuje, ker menijo, da ima slovenska stolica le jedno znamenitost — prepir!

Gospod Jan Lego, veliki Slovan in prijatelj Slovencev v Pragi, namerja preživeti letošnje počitnice na Gorenjskem. Kakor je razveselila ta vest nas, istotako z veseljem pozdravijo med seboj naši Gorenjci apostola češkoslovenske vzajemnosti.

Slovanski učiteljiščniki v Kopru so dovolj okušali zadnje dni italijansko kulturo in svobodo. Napadali so jih najeti lahonski fakini na poti iz šole in celo v stanovanjih. Pobegnili so tedaj vsi slovensko-hrvaški dijaki peš iz Kopra v Trst, ker niso bili več varni življenja. Ko bi prebivalstvo kakega mesta tako surovo postopalo proti nemškim dijakom, to bi bil krik po vsi rešeni in nerešeni Germaniji!

Svoboda na Hrvaškem. Ker bodo na Hrvaškem kmalu imeli volitve, ugašajo zadnje zvezde politične svobode. Vlada ukazuje, strogo izvesti cesarski patent iz l. 1852., ki sploh zabranjuje snovanje političnih društev in klubov. Dne 12. aprila je bil v Brodu že razpuščen klub stranke prava ter konfiskovani so bili spisi in gotovina. Najbrž pridejo na vrsto tudi drugi klubi. In hrvaška narodna stranka, ki je na krnilu, še govori o svobodi! Pazimo, Slovenci, da tudi mi ne dobimo take — svobode!

Srbska in Bolgarska. Povodom uveljavljanja bolgarsko-srbske trgovinske pogodbe se je vršila v Pirotu velika slavnost, katere so se udeležili vsi srbski in bolgarski ministri. Pri banketu sta opozarjala ministerska predsednika Simić in Stojlov na prijateljsko zvezo med obema narodoma. — Bolgarski knez je odredil, da bodo v prihodnje njegovi privatni telegrami iz Evrope šli skozi Srbijo. To bode neslo Srbiji 14 000 gld. na leto. Malenkost, a kaže naklonjenost.

Srbski kralj pride na Cetinje dne 4. maja. Ideja slovanske vzajemnosti na Balkanu še ni zaspala.

Poroka kneginje Ane. Črnogorski knez Nikica ima lepe hčere in dobro srečo. V kratkem času bode izvrstno omožil že peto hčer, kneginjico Ano. Vzel jo bode v zakon princ Franc Josip Battenberški in poroka bode sredi maja na Cetinju. Pričakujejo se gostje: Italijanski kraljevič s soprogo, vojvoda Leuchtenberški s soprogo, princ Ludovik Battenberški, princ Karagjorgjevič ter zastopnika ruskega carja in srbskega kralja. Car Aleksander bode poklonil kneginjici dragocen svatbeni dar.

„Rus“, velik ruski dnevnik v Petrogradu se jako zanima za južne Slovane in tudi za Slovence. Nedavno je seznanil rusko čitateljstvo z našimi boji v Istri in v Trstu. Pač lep vzgled ruskim časopisom!

Društva.

Vabilo na društveni javni shod, ki ga priredi slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani velikonočni ponedeljek dne 19. aprila ob 1/2 10. uri dopoldne na vrtu Hafnerjeve pi-varne na sv. Petra cesti. Vspored: Poročilo državnega poslanca g. dr. Kreka. Raznoterosti. K mnogobrojni udeležbi vabi. Odbor.

Družbinski večer namerava napraviti vrla šenklaško-frančiškanska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda na korist glavni družbi. Z veseljem pozdravljamo to domorodno misel ljubljanskih dam. Čujemo, da je družba sv. Cirila in Metoda zadnji čas v denarnih stiskah.

Ljubljanski „Sokol“ je izdal svoje letno poročilo. Vseh članov je 475, za Ljubljano gotovo preneznatno število. Skoro isto število broji nemški „Turnverein“. Sokolov voditeljski zbor je kaj marljivo deloval, žalibog, da ni vselej dobil od članov potrebne podpore. Tako se n. pr. niso mogle vzdržati proste in redovne vaje, ki so se upeljale z velikimi nadetjami. Po dolgem trudu se je letos posrečilo pridobiti za telovadbo mladino, osobito trgovske in obrtniške vajence, ki v precejšnjem številu tvorijo sokolski naraščaj. Zaslužni tajnik „Sokolov“, g. Murnik, piše v svojem poročilu: „Oddajo telovadnice bo pa morebiti vendar le omejiti na koncerte, plese in lastne veselice prireditve“. Tako omejitev bi bilo uprav želeli in le čudimo se, da se na te besede ni oziral „Sokolov“ odbor, ko je za prvi majnik oddajal svojo dvorano — socijalnim demokratom.

Narodna čitalnica v Škofji Loki priredi v ponedeljek dne 19. aprila 1897. l. veselico s kaj zanimivim vsporedom. Začetek točno ob 8 uri.

Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem ima v četrtek dne 22. aprila t. l. svoj občni zbor, na katerem poročata gospod državni poslanec Lambert Einspieler in gospod deželni poslanec Fran Grafenauer.

Slovansko pevsko društvo na Dunaju. Piše se nam z Dunaja: Dunajskim Slovanom se zopet bliža prilika, katera združuje celo tukajšno slovansko kolonijo: bliža se drugi letošnji redni koncert „Slovanskega pevskega društva“, kateri bo v veliki dvorani „Musikvereina“ početkom maja. Zagotovljeno je sodelovanje odličnih dunajskih pevcev in pevk — umetnikov. Pela se bodo dela Dvořaka (Stabat mater), Želenskega, Mokranjaca, Moninszka, Brahmsa in jugoslovanske pesmi. Naj se dunajski Slovani mnogoštevilno zbero na torišču, kjer so lani Ljubljančani svetu pokazali svojo moč v petju. Natančen program pozneje. Gg. dijaki so prošeni po moči sodelovati.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji je imela v letošnjem prvem četrtletju 340.792 k. 03 v. prometa, vložilo se je v tem času hranilnih vlog v znesku 82.071 k 61 vr; vzdignilo pa 41.897 k. 70 v.; stanje vlog skupaj 612.268 k. 22 vr. Posodilo se je v tej dobi 54.438 k. 88 v. vrnilo 14.378 k. 35 v., stanje posojil 519.668 k. 85 v. S tem je naloženega denarja pri drugih denarnih zavodih 116.058 k. Zadruga šteje 460 zadrušnikov z vplačanimi deleži v skupnem znesku 26.600 k. Vpisovala je v teh treh mesecih 1024 krat v vplačilih in 621 krat v izplačilih, toraj skupaj 1635 krat.

Časniški glasovi

o slovanski krščansko-narodni zvezi.

„Obzor“ z dne 10. aprila piše: Kompaktnost slovanskih poslancev na Dunaju je uprav tolažljiv pojav v današnjih nesrečnih naših neprilikah, je solnčni žarek, je sijajna zmaga pravega patrijotizma nad vsakim osebnim in strankarskim obzirom. Jedino zlohotne duše morejo ugovarjati tej kompaktnosti in žalostne biti, da se Slovani in Hrvati na Dunaju ne cepijo. Njihovo jedinstvo je bilo že davno naša želja in zmagalo bo vse navale, naj pridejo od koder koli.

„Mir“ piše: „Z največjim veseljem pozdravljamo z drugimi Slovenci vred tudi mi ustanovitev slovanske krščansko-narodne zveze, ki je gotovo največjega pomena za nas! Lep je program, da bi se tudi odločnemu, neodvisnemu in ne vstrašenemu postopanju naših poslancev posrečilo, uresničiti ga! Poslancem in volilcem je dana skupna vez, da morejo delati za vero, dom, cesarja. Bog daj srečo!“

„Südsteirische Post“ slavi zvezo dne 7. t. m. s posebnim člankom in pravi med drugim: „Z veliko radostjo in zadoščenjem smo zvedeli, da se je ustanovila ta parlamentarna zveza. Bili smo za jugoslovanski klub, naši poslanci so nam

pa še več ustvarili, kakor smo se nadejali, napravili so zvezo, v kateri imajo svoje mesto tudi Čehi, Poljaki in Rusi. Sedaj, ko so poslanci jedini, spor med nasprotnimi si listi nima več smisla. „Slovenski Narod“ mora svoj program toliko modifikovati, kolikor sta to storila poslanca Šuklje in Ferjančič slogi in miru na ljubo. Ako tega ne stori, mora se postaviti v nasprotstvo s tema poslancema, ne sme pa potem pozabiti, da nema niti jednega slovenskega poslanca več na svoji strani. Slovansko krščansko-narodno zvezo pozdravljamo navdušeno: vivat, floreat, crescat!“

Književnost in umetnost.

Koncert Glasbene Matice, ki se je izvajal dne 12. aprila t. l. zvečer v sokolski dvorani Narodnega doma, je bil tretji in zadnji koncert zadnje koncertne sezone. „Glasbena matica“ izvaja v zadnjem koncertu, navadno kak oratorij; tako smo slišali poslednja leta Haydnovo „Stvarjenje“ — Dvořakov „Stabat mater“ itd. Letos se je pa nastavilo v program delo, kojega izvajanje je za muzikalnega poslušalca praznik, in sicer praznik, katerega se je spominjati svoje žive dni. Ne pozabim nikoli ono vzbudo, katero sem čutil zaslišavši prve tihočarobne zvoke basovih rogov začetkom Mocartovega „Rekvijema“ z visokega kora Tynske cerkve v Pragi. Groza me je spreletela, ko je bronasti korak „rex tremendae majestatis“ s ponižno prosečimi vsklici „salva me“ donel po mogočnih cerkvenih obokih, in ostal mi je mil slovesen vtis zapuščajočemu zadušne obrede po zamrli kraljici Ani. Trinajst let je prešlo od istega časa in oni vtisi bi bili otemneli, da ni ono delo tako globoko, — tako velikansko. Toda vtisi so prišli sami, — grozé se pričakoval sem težko ono psalmsko melodijo „te decet hymus“, koje poje sopran solo spremljevan po šestnajstotkinskih tajnostnih figurah; — ono mesto, koje najbolj ljubim; — zopet sem zasanjal slišoč solokvartet „recordare“, ki tako milo-pobožno prosi, — in zopet je oni resni svečanostni vtis spremljal me, ko se je velikansko delo končalo. Letá vtis me je prepričal o neizmerni vrednosti Mocartovega rekvijema, prepričal me pa tudi, da se je letó delo po svoji vrednosti izvajalo. Zbor je pod izbornim vodstvom koncertnega vodje Čerina spretno izvrševal veliko nalogo in solopevci so se povsem odlikovali: nežna glasova gospic Mire Devove in Ane Lapajnetove sta simpatično zvenela, — in moška glasova gospodov Razingerja in dr. Stuhca, ki je iz posebne prijaznosti priskočil „Matici“ na pomoč, sta po dovršnosti pevanja popolnoma zadovoljila poslušalce. Čveterospev se je odlikoval s preciznostjo izvajanja. Zaslužena je bila pohvala, koje je občinstvo v obilni meri izrekalo vodji koncerta in sodelavcem, in zaslužen venec, katerega je ženski pevski zbor izročil koncertnemu vodji!

Dobroupljivno nasprotje temno-žalostnim zvokom rekvijema dala je sveža solnčnata Schubertova C-dur simfonija, ki je polna življenja in v kateri slavni skladatelj brezmejno razmetava bisere svojih misli. S tako tvarino mogoče je pisati tri druge simfonije in vendar je uredil skladatelj vse tako solnčno jasno. — Mladostno ognjevito stopa prvi stavek, — deviško sanjavo sliši se „andante“; — drzovito veselo drvi smejačič se „scherzo“ mimo nas, in z moževito silo hrumi „finale“ proti koncu. Velikemu mojstru se oporeka, da se ni oziral na ekonomijo pri obliki. Gotovo je sicer, da si le tá glasbenik durov „Gradus ad Parnassum“ zvečer ni deval pod zgjavje, da mu tudi Bachovo „Kunst der Fuge“ ni delalo posebnih skrbi, in da ga Heinrichov opomin zaradi izvenrednosti v harmoniji ni razburil; a njegova fantazija je nedosežna, in če mu tudi fantazija uhaja iz pravega tira, izvaja jo ipak tako ženjalno in vse drugače ureja, kakor navaden človek.

Za one, ki ljubijo, da se dolgo, prav dolgo zibljejo v solnčnožarnih, gorkih glasbenih valovih, bilo je izvajanje omenjene simfonije nedosežen užitek, — in oni bodo koncertnemu vodji za prav lepo, uspešno izvajanje hvaležni. Za one pa, ki ne morejo umevati, da v simfoniji solnce sije in greje, in da je mogoče pri zaslišanju Mo-

cartovega rekvijema kadilo čutiti in oboke velikanskega svetišča, v katerem se zadušni obredi vrše — videti, — no, za one nista niti simfonija niti rekvijem pisana. Takim v raju umetnosti ni prostora! — Karol Hoffmeister.

Schloss und Herrschaft Flödnigg in Oberkrain. Von Vladimir Levec. — Ta zanimiva knjižica, obsegajoča 82 strani, je ponatis iz nemških publikacij Muzejskega društva za Kranjsko. V prvem delu je nekoliko pomot, ker pisatelj ni porabil izvirnih listin v dunajskih arhivih. Drugi del knjige pa obsega pridno izcerpan grajski arhiv v Smledniku. — Da mladi slovenski Vladimiri popisujejo kranjske gradove v nemškem jeziku, je gotovo znak časa, a za Slovence nevesel znak.

Slavische Anthologie. In deutschen Uebersetzungen. Mit Einleitung von Gregor Krek. Stuttgart, 242 str. Cena 60 kr. — Zbrano je v tej knjigi lepo število na nemški jezik preloženih pesniških čvetov, nabranih na vrtu slovanskega pesništva. Vrsté se češke, poljske, ruske in jugoslovanske (hrvatske, srbske, slovenske) pesmi. Izmed slovanskih pesnikov so zastopani: Prešeren, Vilhar, Jenko, Levstik, Stritar, Gregorčič in Aškerc. Največ slovanskih pesem sta ponemčila Gojmir Krek in Anton Funtek.

Razne stvari.

Grad kralja Matjaža so začeli izkopavati na dunavskem otoku pri vasi Čepce na Ogerskem. Našli so doslej več zidov in nekaj denarja iz časa Ferdinanda I.

Nekaj za naše šolske gospice. Na Bolgarskem izdaje višji šolski odbor pri ministerstvu narodne prosvete časopis „Učiliščen pregled“. Nedavno je prinesel ta časopis v službenem delu naredbo ministerstva, ki je jako zanimiva. Minister Veličkov namreč ukazuje, da morajo vprihodnje vse učenke ženskih gimnazij in višjih dekliških šol imeti jednako nošnjo. Tudi v Avstriji bi bilo prav koristno, ko bi bile mlade gospice, obiskujoče pripravnice in višje dekliške šole, vse jednako oblečene. Lahko bi se potem še bolj pridno učile, ker bi ne potratile toliko časa s premišljevanjem o novih šemastih modah. Ako so dekleta skromna, ko hodijo v šolo, neso skromnost večinoma seboj tudi v življenje in postanejo dobre gospodinje. Minister Gautsch bi tedaj gotovo ustregel z jednako naredbo očetom, manj pa nekaterim materam, katere skrbe le za toaletto sebi in svojim hčeram.

Časopisje v Srbiji je dobilo znatno olajšavo. Od vsake ekspedicije bode plačati samo 50 dinarskih para. Tako v Srbiji. Teoriji avstrijske kulture in naprednosti pa se še dolgo ne pridruži praksa.

Trgovsko-obrtni muzej v Zagrebu. Odbor hrvaško-slavonske deželne hipotečne banke je sklenil, podariti donesek 5000 gld. za gradnjo trgovsko-obrtnega muzeja v Zagrebu. Tak muzej bi bil tudi v Ljubljani za prospeh trgovine in obrta nujno potreben.

Osemurni delavnik. Prvi, ki se je pognal za osemurno delo, je bil španski kralj Filip II. Izdal je ukaz za Indijo, da naj vsi, ki imajo posla pri trdnjavah in v tovarnah, delajo le po osem ur na dan, 4 dopoludne in 4 popoldne, in da naj nadzorniki pazijo na njihovo zdravje. Ukaz je skoraj srednjevešk, izdan je bil 20. decembra 1593.

Najnovejše vesti.

Turške vojske so obkolile nad 1000 grških prostovoljcev, med katerimi je mnogo Italijanov, da se ne morejo ganiti nikamor. Pri Larisi zbrana grška vojska je silno razburjena in zahteva, naj je prestolonaslednik precej pelje v boj, da reši prostovoljce.

Na Kaneji so vstaši streljali na avstro-ogerske torpedovke „Sperber“, „Staar“ in „Krähe“, a brez vspeha.

Ministerski svet je dne 15. t. m. sklenil, da se zgradi železnica čez Ture in skozi Bohinj na Trst. Stala bode 60 milijonov gld. in bode izdelana v letih 1898 do 1905.

Poslano.

Na interpelacijo obč. svet. g. Senekoviča je odgovoril g. referent o oddaji stavbinskih del in polaganju kablja: „mesto je prihranilo 1000 gld., več kakor če bi se bila oddala dela neki drugi tvrdki (t. j. meni).“ Iz številke pa, katere so objavili tukajšnji listi, zdi se mi to neverjetno, ampak je ravno nasprotno — dražje.

Usojam se torej prositi: naj se objavijo natančni podatki, kako so se oddala dela posameznim firmam — da bo konec vsem osnovanim in neosnovanim govoricam.

V Ljubljani, dne 17. aprila, 1897.

Filip Supančič,
stavbenik.

Pripraven, lahek, pol krit

koleselj
je na prodaj.

Pripraven osobito za gospode na deželi.

Natančnejše pove upravništvo „Slovenskega Lista“.

Odda se takoj v najem
prostorna kovačnica
tik ceste za dva ognja z vsem orodjem.
Več pove Valentin Flander v Železnikih.

priporoča
svojo bogato zalogo vsakovrstnih
dežnikov in solnčnikov
po najnižji ceni.

FRANC ČUDEN,

urar,

Mestni trg. LJUBLJANA. Mestni trg.

Letošnja slaba kupčija primora me, ker mi je ostalo veliko blaga, prodajati po najnižji ceni in deloma pod svojo ceno, da razprodam nekaj svoje velike zaloge. Priporočam torej vsakemu svojo bogato zalogo zlatih, srebrnih in stenskih ur, verižic vsakovrstne zlatnine in srebrnine ter vabim slehernega, naj si blagovoli pri nakupovanju ogledati mojo zalogo. Zagotavljam najsolidnejšo postrežbo po kolikor mogoče nizkih cenah.

Spoštovanjem

FRANC ČUDEN.

Janez Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

priporoča svojo veliko zalogo

šivalnih strojev

in

strojev za vozarenje.

(biciklov, velocipedov.)

Ceniki franco na razpolago.

Josip Leuz,

trgovec

v Ljubljani, Resljeva cesta

kupuje ter plačuje po možno najvišji ceni, kakor

ribniški, angleški in

**onejida-krompir, želod, hrastove
ježice, bukov žir, vsakovrstne
rastline (korenine in perje) v vsaki
množini.**

Plačuje takoj!

Avgust Erzin.

Ljubljana, Kravja dolina št. 18. (Radeckega cesta)

priporoča

svojo bogato zalogo premoga.

Cene:

Trboveljski premog 50 kilo 46 kr.

Kočevski „ „ „ 34 „

Drva žagane in sekane 50 kilo 50 kr.

Brata Eberl,

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Plesarska mojstra

c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

**Slikarja napisov, stavbinska in
pohišvena pleskarja.**

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost.

Zaloga originalnega karbolineja.

Maščoba za konjska kopita in usnje.

Alojzij Večaj,

pečarski mojster v Ljubljani,

Opekarska cesta št. 51.

priporoča svojo izbornu zalogo vsakovrstnih

pečij iz glinaste snovi

od najpreprostejših do najfinejših ružave, zelene ali bele barve. Izdeluje na željo tudi peči v poljubni drugačni barvi.

Natančno izvršuje naročila na štedilnike ter jamči za vse svoje izdelke jedno leto.

== Cene nizke. ==

V Ljubljani na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino namizno in sladščičarsko pecivo po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukliji, domača potvica tudi v kosih in kruh na vago.

Priporoča se za naročila ob primicijah, svatovščinah, imendneh in raznih slovesnostih.

Melusine- ustna in zobna voda

deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust
1 stekl. 50 kr.

Jedina zaloga

lekarna M. Leustek v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1,

poleg mesarskega mosta.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu najuljudneje priporočam svojo

bogato zalogo

najraznovrstnejših

klobukov, cilindrov čepic i. t. d.

Zagotavljam dobro blago in nizko ceno.

Velespoštovanjem

J. Soklič,

Stari trg št. 1 (pod Trančo).

JOSIP REBEK,

ključavničarski mojster,

Francovo nabrežje št. 13. LJUBLJANA Francovo nabrežje št. 13.

Priporoča svojo delavnico za naročanje vseh

ključavničarskih del

ter napeljavo

hišnih telegrafov in telefonov.

Postavlja strelovode

in prevzema tudi posamezna dela te stroke.

== Cene nizke. ==

Andr. Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani, Mestni trg št. 9/10.

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega v železarijo spadajočega blaga.

Štedilnike, lonce, pozlačene nagrobne križe, drevesa za oranje, vodne žage in pile, kovanja za okna in vrata, vsakovrstno orodje za mizarje, tesarje, ključavničarje in kovače, cement, traverze in še veliko drugih za rabo v hiši ali pri obrtu potrebnih stvari.

☛ Poštena postrežba. ☛

**Najboljši
fabrikat!**

**I. kranjski
laneno-oljnati firnež.**

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najcenejše

26 - 6

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežov, lakov in kleja v Ljubljani.